

Vast Aanspreekpunt oncologie buiten de muren van het ziekenhuis: wat verstaan we daaronder en wat zijn goede praktijkvoorbeelden?

W Jacobs¹, S van der Veldt¹, D Brandenburg², D Boxman³, D Lek⁴, C Lammens¹, M Velthuis¹

¹ Afdeling Kennis & Advies, Team Kanker & Leven, Integraal Kankercentrum Nederland (iKNL), Utrecht, Nederland, ² Afdeling Eerstelijngeneeskunde en Langdurige Zorg, Universitair Medisch Centrum Groningen, Nederland, ³ Stichting Palliatieve Zorg Nederland (PZNL), Utrecht, Nederland, ⁴ Programma (zorggerelateerde) Preventie en Goed leven met kanker, Nederlandse Federatie van Kankerpatiëntenorganisaties (NFK), Utrecht, Nederland

INTRODUCTIE

- Tien jaar na de diagnose kanker heeft 85% van de mensen (nog) één of meerdere lichamelijke en/of psychische klachten. Voor één op de drie is het niet duidelijk waar zij op dat moment met deze klachten terecht kunnen ('Verder leven met kanker', Doneer Je Ervaring, NFK, 2024).
- Taskforce Cancer Survivorship Care (TF CSC) pleit in Nationaal Actieplan Kanker & Leven voor een **Vast Aanspreekpunt (VAP) voor iedere patiënt**.
- Periode behandeling ziekenhuis: project V&VN (Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland) oncologie Vast Aanspreekpunt (borst-/coloncancer): adviesrapport, IGJ (Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd) indicator, SONCOS (Stichting Oncologische Samenwerking) norm. Aanbeveling: realiseren **Vast Aanspreekpunt oncologie buiten de muren van het ziekenhuis**.

DOELSTELLING

- Definiëren, organiseren, opschalen en borgen van een VAP oncologie buiten de muren van het ziekenhuis voor mensen die leven met en na kanker en dit nodig hebben.
- Subdoelen VAP project:
  - het ontwikkelen van een definitie en taakomschrijving van een VAP oncologie buiten de muren van het ziekenhuis
  - het inventariseren van goede voorbeelden van een VAP oncologie**,
  - het verzamelen van inzichten en ervaringen vanuit vijf lokale/regionale implementatieprojecten,
  - het borgen van activiteiten en producten van VAP oncologie.
- Deze poster beschrijft de resultaten van subdoel (2).

METHODE

- Stap 1: inventarisatie voorbeelden middels mailing relevante partijen (o.a. zorgverleners uit de diverse beroepsgroepen in de 1^e lijn, de palliatieve zorg, adviseurs van Regionale ondersteuningsstructuren, leden van de TF CSC).
- Stap 2: voorbeelden per e-mail gevraagd om verdiepende informatie middels online enquête. Daarnaast verkorte enquête thuiszorgorganisaties.
- Stap 3: toetsing selectiecriteria voor een VAP en de (concept) definitie en taakomschrijving.

CONCLUSIES

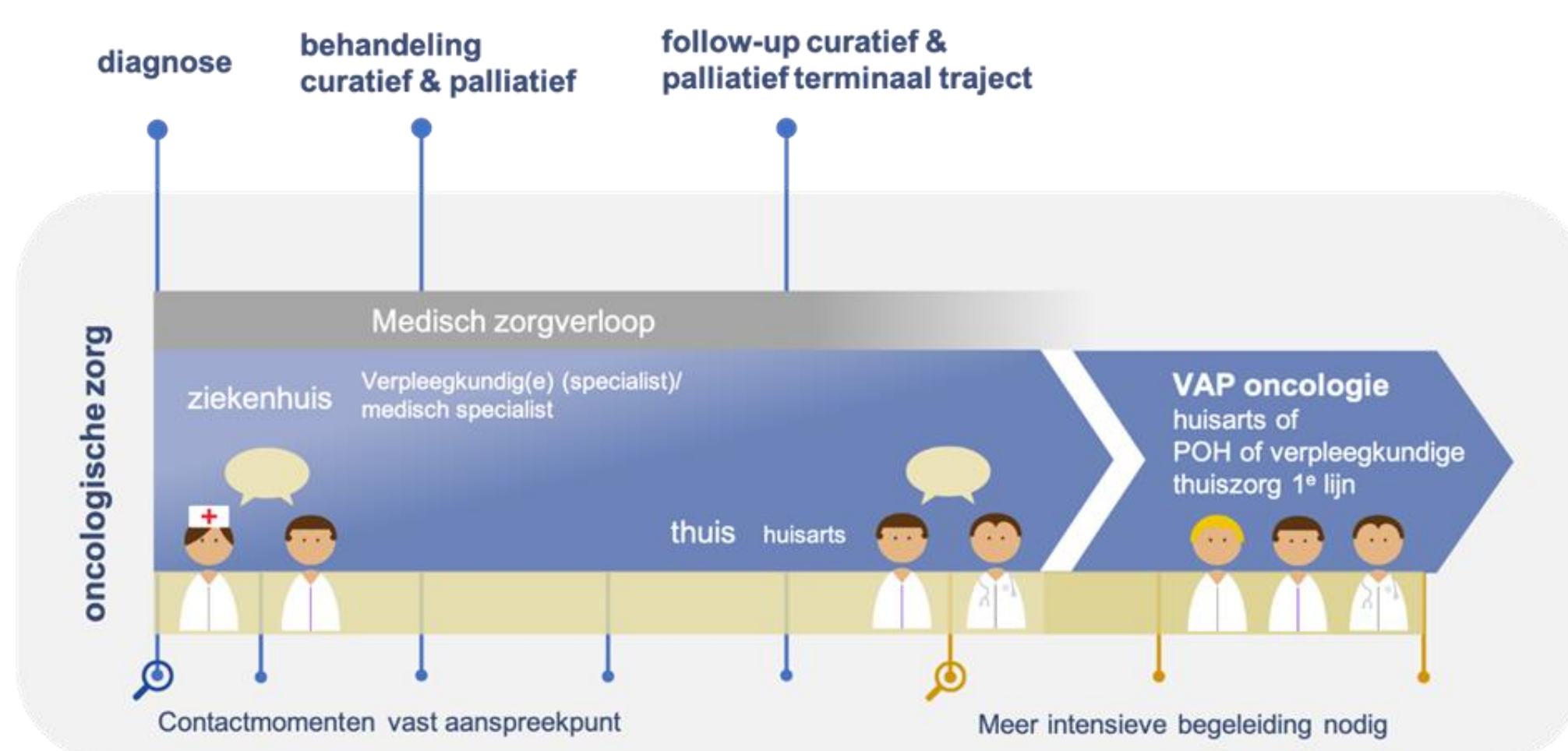
- Al 23 goede voorbeelden voldoen aan de concept definitie en taakomschrijving VAP en worden vergoed binnen de huidige bekostigingssystematiek.
- De rol van VAP kan momenteel ingevuld worden door: huisarts (HA), verpleegkundige (VPK), verpleegkundig specialist (VS), praktijkondersteuner huisarts (POH) somatiek/oncologie vanuit huisartsenpraktijk (HAP), VPK vanuit de (gespecialiseerde) thuiszorg, gespecialiseerd VPK oncologie in de rol van caremanager binnen een oncologiezorgnetwerk (OZN).
- Belangrijk voor de toekomst: inzet van online ondersteuning en verbinding met informele zorg en sociaal domein.
- Aandachtspunten o.a.: duurzame financiering, vindbaarheid, deskundigheidsbevordering, inbedding in oncologisch zorgtraject en OZN.
- Deze inventarisatie draagt bij aan het realiseren en borgen van een VAP oncologie dicht bij huis voor mensen die leven met en na kanker en dit nodig hebben. Dit leidt naar verwachting tot een verbetering van fysiek en/of psychosociaal welzijn, herstel, zingeving en eigen regie door middel van het aanbieden van of het wijzen op passende informatie, advies, zorg of ondersteuning.

Dit project is tot stand gekomen met financiële ondersteuning van de Stichting Vrienden Integrale Oncologische Zorg (VIOZ).

'Een laagdrempelig aanspreekpunt waar je terecht kunt met eenvoudige vragen, twijfels en geruststelling. Dat had ik prettig gevonden'.
'Goede kankerzorg is meer dan een medische behandeling', Doneer Je Ervaring (DJE), NFK, 2018

Vast Aanspreekpunt Oncologie buiten de muren van het ziekenhuis

- CONCEPT -
Definitie Vast Aanspreekpunt oncologie buiten de muren van het ziekenhuis

Een Vast Aanspreekpunt (VAP) oncologie buiten de muren van het ziekenhuis is, in aanvulling op de medisch specialist en huisarts, een gids en vraagbaak voor mensen die leven met de (late) gevolgen van kanker en/of de behandeling van kanker, in opzet curatief, dan wel palliatief.

Een VAP oncologie is een professioneel zorgverlener met oncologie-specifieke kennis en expertise en is dicht bij huis, laagdrempelig beschikbaar. Waar mogelijk werkt de VAP oncologie intensief samen met aanbieders van zorg en/of ondersteuning in de informele zorg. De zorg en/of ondersteuning wordt op basis van waarden, wensen en behoeften van de patiënt (ingebod) in diens sociale context op maat geboden en is gericht op verbetering van fysiek, psychisch en sociaal welzijn, zingeving en eigen regie. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met betrokken regionale zorgverleners.

RESULTATEN

56 geretoureerde vragenlijsten met voorbeelden, aangevuld met 30 reacties op verkorte mailing thuiszorg

Na selectie:

- Inclusie: 23 varianten goede voorbeelden (VAP uit huisartsenpraktijk $n = 10$, binnen oncologiezorgnetwerken $n = 2$, binnen thuiszorg $n = 11$)
- Exclusie: 34 varianten (waarvan o.a. online invulling VAP $n = 6$ en invulling VAP vanuit informele zorg $n = 4$)

HAP (n = 5)

- Huisarts
- VS
- PVH
- POH somatiek (POH-S)
- Gespecialiseerd VPK oncologie

• Basispakket HA zorg

• Basispakket, POH-S of POH-GGZ (Geestelijke Gezondheidszorg) gelden

• Declaratie ZZP via HA

• Anders: deels eigen tijd

HAP: onderzoek meerwaarde POH oncologie (n = 5)

- POH oncologie
- VS (in rol POH oncologie)
- PVH (in rol POH oncologie)

• Basispakket, POH-S of POH-GGZ gelden

OZN: caremanager binnen netwerk/samenwerkingsverband in rol van VAP (n = 2)

- Gespecialiseerd VPK oncologie in de rol van caremanager

• Basispakket HA zorg

Thuiszorg Wijkverpleegkundige zorg (n = 5 varianten)

- Gespecialiseerd VPK oncologie en palliatieve zorg 1^e lijn
- VS/gespecialiseerd VPK in bijv. oncologie/hematologie, neurologie in transmurale setting (dubbelrol)

• Basispakket, ZVW, Wijkverpleegkundige zorg/AIV

• Soms beperking aantal uur per week

• Soms huisbezoek niet vergoed bij WLZ indicatie

Thuiszorg via Allergo Care for Cancer (n = 6 varianten)

- Gespecialiseerd VPK oncologie

• Basispakket, ZVW, apart product (excl. MENZIS en DSW)

• Via detachingscontract met ziekenhuis

• Basispakket, onderaannemerschap

• Op detachering vanuit CFC (20 uur per jaar)

Exclusie

Informele zorg ter ondersteuning van VAP (n = 4)

- Ervaringsdeskundigen vanuit KPO's (Kankerpatiëntenorganisaties)
- IPSO Centra voor leven met of na kanker
- Cancer Connect
- Stichting Buddyhuis

Exclusie

Online opties ter ondersteuning van VAP (n = 6)

- Kanker.nl website
- Kanker.nl infolijn
- Wegwijzer bij kanker
- Kanker Nazorg Wijzer
- Palliaweb.nl website
- Overpalliatievezorg.nl website

Exclusie

Overig (n = 24)

- Dubbelleningen $n = 7$
- Deelgebied sociaal/werkhervatting $n = 4$
- Deelgebied fysiek $n = 3$
- Geen aparte vergoeding voor rol, casemanager i.p.v. VAP $n = 3$
- Opgeheven $n = 3$
- Fysiotherapeut in rol caremanager, geen aparte vergoeding $n = 2$
- Deelgebied angst terugkeer $n = 1$
- Geen professionele zorgverlener (online platform) $n = 1$

Contact: w.jacobs@iknl.nl

